

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill.,
under the Act of March 3, 1879

Prez. Rooseveltas Patarė Duoti Kreditų Suomijai

PASKOLOS SUMĄ TEKS PAČIAM
KONGRESUI NUSTATYTI

Valdžia svarstys prašymus paskolų Skandinavijos ir Pietų Amerikos šalims

WASHINGTON, D. C., sausio 16. — Prez. Rooseveltas pasiuntė laiškus senatui ir atstovų rūmams, patardamas duoti kreditų Suomijai, kad ji galėtų Amerikos ukių ir įmonių produktų gauti. Kai prezidento laiškas tapo perskaitytas, senata pasirodė stipri opozicija kreditams. Tiek stipri, kad abejojama, ar suomių gaus kreditų. Daugiausia priešingai prezidento patarimui yra republikonai. Bet ir kai kurie demokratai, ypač vice-prezidentas Garner, užėmė nepalankią kreditams poziciją.

WASHINGTON, D. C., sausio 16. — Prezidentas Rooseveltas antradienį paragino kongresą duoti kreditų Suomijai. Vienoduose laiškuose, adresuotuose vice-prezidentui Garneriui ir atstovų rūmų pirminkui Bankheadui, prezidentas sako, kad reikia duoti kreditų Suomijai. Už tuos kreditus Suomija galės gauti Jungt. Valstijų žemės ūkio ir įmonių produktų. Tačiau ji negaus amunicijos, nė karo pabūkų.

Kreditai Suomijai nelaužys Jungt. Valstijų neutralumo. Juos galima duoti per Reconstruction Finance Corporation ir per Export-Import banką.

Kokią sumą kreditų duoti — tai kongreso užduotis nutarti. Be to, prez. Rooseveltas pa-informavo, kad artimoje ateity valdžia teks apsvarstyti prašymus keleto paskolų. Paskolų prašo Skandinavijos ir Pietų Amerikos šalys.

Baimė nacių užpuolimo atslugsta

AMSTERDAM, Holandija, sausio 16. — Pereitęs savaitę gale Holandijoje ir Belgijoje pasklido alarmuojančios žinios, kad tenka laukti Vokietijos atakos. Belgija ir Holandija mobilizavo 1,000,000 kariuomenės ir pastatė ją pasieniuose kovoti užpuolimą.

Vokiečiai užpuls Belgiją sausio 20 d.

PARYŽIUS, Francuzija, sausio 16. — Francuzijoj gauti pranešimai, kad Vokietija gali užpulti Belgiją ar Holandiją sausio 20 d. arba pirm to laiko.

Užpuolimo tikslas būtų paimti ypač Holandijos uostus ir per Holandiją ir Belgiją briaunis į Francuziją.

Francuzijos armija prisiruošusi akcijai prieš šitokių nacių žygį. Kokius žingsnius francuzai darys, jeigu Vokietija užpultų Belgiją ir Holandiją, nepranešta, bet kalbama, francuzai rankas nuleidę nestovės.

Naciai paskandino savo laivą

PARYŽIUS, Francuzija, sausio 16. — Vokiečiai patys paskandino savo prekybinį laivą Atlante, sako Francuzijos admiralteto komunikatas. Vokietijos laivas paskandintas, kad nepatektų į francuzų rankas.

Chicago ir apylinkėse federatio oro biuras šiai dienai pranešauja:

Apsniaukę; tarpais sniegas; saulė teka 7:15 v. r., leidžiasi 4:45 v. v.

Jungt. Valstijų ambasadorius išsiskubino į Belgiją

AMSTERDAM, Holandija, sausio 16. — Buves Jungt. Valstijų pasiuntinys Airijai, John Cudahy, prieš kurį laiką tapo paskirtas ambasadorium Belgijoje. Paragintas Washingtono valdžios, jis pirmadienį išsiskubino į Belgiją. Mat, nežiurint raminančių pranešimų, kad nacių užpuolimo pavojus Belgijai ir Holandijai atslugęs, padėtis sakytų šalių skaitoma itin rimta. Todėl ir Jungt. Valstijų atstovas pasiūstas ten skubiai.

Perdaug energingas ministras, todėl ir pašalintas

LONDONAS, Anglija, sausio 16. — Premjeras Chamberlain antradienį aiškino, kodėl jis pašalino iš vietos Britanijos karo ministerį Leslie Hore-Belisha.

Pasak Chamberlaino, Hore-Belisha buvęs perdaug energingas, perdaug sryarkiai darbavosi tikslu Britanijos armiją sustiprinti, dėl to pasireiškė tarp jo ir karininkų nesusipratimo. Karo interesai reikalauja trininami pašalinti. Taigi ministras rezignavo. Trumpai kalbant, paaiškinimas nieko nepaiškinio.

Naciai žudo lenkus — sako Chamberlain

LONDONAS, Anglija, sausio 16. — Kalbėdamas parlamentui premjeras Chamberlain pareiškė: atrodo, kad naciai vykdo tikslą lenkams žudyti kampaniją; vėjus ypatingai atkreiptas prieš Lenkijos inteligentiją.

1,000 nacių lėktuvų Holandijos pasieny

LONDONAS, Anglija, sausio 16. — Gautais čia pranešimais 1,000 nacių lėktuvų yra sukoncentruota Holandijos pasieny.

NEW YORK. — Penki "kriščiūnų fronto" nariai, kurie liko areštuoti. Jie kaltinami planavimu valdžią nuversti.

Žuvo trys Britanijos submarinai

LONDONAS, Anglija, sausio 16. — Admiraltetas paskelbė antradienį, kad trys Britanijos submarinai — Seahorse, Starfish ir Undine — nesugrįžo į savo bazę. Negauta nė žinių iš jų. Taigi tenka juos skaityti kaip žuvusius.

Vokietijos pranešimas antradienio rytą sako, kad submarinus Starfish ir Undine paskandino vokiečiai. Kai kuriuos submarinų igulus narius vokiečiai išgelbėjo ir paėmė nelaisvėn. Vokietijos pranešimas betgi nekalba apie Seahorse likimą.

Visų trijų britų submarinų igula siekė 120 vyrų.

Pagerino gasolino tankus lėktuvuose

LONDONAS, Anglija, sausio 16. — Britanijos aviacijos raketuose kalbama, kad vokiečiai dirba naujus gasolino tankus lėktuvams. Tie tankai patys užsiklijuoja, jeigu priešai peršauks juos. Dėka to gasolinas neišbėga iš jų ir jiems nereikia nusileisti. Todėl nušauti vokiečių lėktuvą su šitokiu tanku pasidarė sunkiau.

Britanija siulo apgytiną Švedijai ir Norvegijai

LONDONAS, Anglija, sausio 16. — Britanija pasiuntė rašytus pasiūlymus Švedijai ir Norvegijai, ji padėsianti ginti jų nepriklausomybę, jeigu jas užpultų priešai.

Valdžia paėmė Britanijos mėsos kontrolę

LONDONAS, Anglija, sausio 16. — Valdžia paėmė savo kontrolę atgabenamą į Angliją iš užsienių mėsą, taipgi mėsą parupinamą pačioje Anglijoje ir gyvulių skiriamus skerdimui. Ateity valdžia nustatys mėsai kainas ir porcijas, kurias leidžiama piliečiams pirkti.

Mėsos kontrolė šaly pereina maisto ministerio W. S. Morrisono priežiūron.

KARO ŽINIŲ SĄTRAUKA

LONDONAS, Anglija, sausio 16. — Admiraltetas paskelbė, kad trys Britanijos submarinai žuvo Helgoland apylinkėje. Dviejų submarinų igulus dalį išgelbėjo vokiečiai. Britanijos lėktuvai praneša paskandinęs vokiečių submariną.

HELSINKIS, Suomija, sausio 16. — Suomių atmušė rusų ataką Karelijos fronte. Du rusų kareivių būriai išsklaidyti Salla fronte, sako suomių komunikatas.

BRUSSELS, Belgija, sausio 16. — Belgijoj baimė vokiečių užpuolimo kiek sumažėjo, bet Belgijos kariuomenė pasilieka mobilizuota.

BERLYNAS, Vokietija, sausio 16. — Berlyno diplomatai abejoja, ar Vokietija šiuo laiku užpuls Belgiją ir Holandiją. Kai dėl ateities, tai diplomatai susilaiko nuo pranešimų.

WASHINGTON, D. C., sausio 16. — Prezidentas Rooseveltas patarė kongresui duoti kreditų Suomijai. Kreditų pagalba bus galima pasiūsti Suomijai žemės ūkio ir įmonių produktų, bet ne ginklų.

LONDONAS, Anglija, sausio 16. — Buves Britanijos karo ministeris Hore-Belisha ir premjeras Chamberlain kalbėjo parlamente. Jų kalbos lietė karo ministerio rezignaciją. Tačiau bendrai kalbos klausimo neišaiškino.

MASKVA, sovietų Rusija, sausio 16. — 2,606-ms Rusijos kareiviams suteikti garbės ženklai už pasižymėjimą kare su Suomija.

PARYŽIUS, Francuzija, sausio 16. — Premjeras Daladier reikalauja pašalinti iš parlamento tuos atstovus, kurie ne-nutraukė ryšių su Maskva.

COPENHAGEN, Danija, sausio 16. — Į Daniją daromas spaudimas, kad ji nesiųstų pagalbą suomiams.

Daladier reikalauja pašalinti komunistus parlamento narius

PARYŽIUS, Francuzija, sausio 16. — Premjeras Daladier antradienį atsisakė į parlamentą prašymu pašalinti tuos atstovus, kurie pasilieka ištikimi Maskvai. Kitaip sakant, jis reikalauja pašalinti komunistus atstovus.

Daladier aiškina, kad parlamento nariai negali būti ištikimi ir Francuzijai ir Maskvai.

Išmokėta \$11,776,501,570 pašalpos nuo 1935 m.

WASHINGTON, D. C., sausio 16. — Jungt. Valstijų kongresas priėmė pašalpai teikti įstatymą ir įstatymas įėjo galion balandžio 8 d. 1935 m. Šiomis dienomis prez. Rooseveltas raportavo kongresui, kad nuo 8 d. balandžio 1935 m. iki 31 d. gruodžio 1939 m. pašalpai išleista viso \$11,776,501,570.

Ieško priemonių neutralumo zoni apsaugoti

RIO DE JANEIRO, Brazilija, sausio 16. — Pereitę metų spalio mėnesį Amerikos respublikos Panama konferencijoje paskelbė 300 mylių vandenų juostą aplink Amerikos pakraščius esant neutralia zona.

Bet kariaujančių šalių karo laivai iki šiol operavo toje zonoje, nepaisydami neutralumo. Dabar Amerikos respublikų komitetas studijuoja galimas priemones sakyta juostai nuo karo laivų operacijų apsaugoti.

Iki šiol svarstomos tokios priemonės: 1 — Amerikos respublikų susitarimas neduoti kariaujančių šalių karo laivams reikmenų Amerikos uostuose ir nelęsti juose pataisų daryti, jeigu tie laivai nusikalsta neutralumo nuostatomis; 2 — Neleisti prekybiniams laivams gabenoti reikmenas iš Amerikos uostų kariaujančių šalių karo laivams, kurie yra neutralumo zonos vandenyse; 3 — Neleisti submarinų į Amerikos uostus.

IŠSKLAIDĖ DU RUSŲ BURIUS

RUSŲ LĖKTUVAI BOMBARDUOJA SUOMIJOS MIESTUS

HELSINKIS, Suomija, sausio 16. — Suomijos komunikatas antradienį sako, kad įvyko susirėmimų su rusais Salla sektore. Du rusų kariuomenės būriai išblaškyti.

Karelijos fronte buvo palyginti ramu. Suomių mano, kad šaltis trukdo raudonosios armijos operacijas. Kai kuriose vietose šaltis siekia 51 laipsnį žemiau zero.

Sovietų lėktuvai atakavo Suo-

mijos miestus ir antradienį. Nepatvirtinti pranešimai kalba, kad lėktuvų bombos sužaidė antradienį 40 civilių gyventojų. Viborge trys asmenys buvo užmušti, keturi sužeisti.

Pirmadienį rusų atakos vietomis buvo daug skaudesnės suomiams nei antradienį. Pirmadienį pav. tapo sugriautas Ekenas kaimas ir sunaikinta daugiau nei pusė iš 700 kaimų.

Rusai vartoja Amerikos modelių lėktuvus

COPENHAGEN, Danija, sausio 16. — Dienraštis National Tidende praneša, kad 21 rusų lėktuvų, pirmadienį atakavęs Helsinkį, buvo pagal Amerikos modeli Douglas pastatyti.

Rusija, mat, turi leidimą statyti lėktuvus sulig Amerikos lėktuvų Douglas planais.

Davė garbės ženklus 2,606-ms sovietų kareiviams

MASKVA, sovietų Rusija, sausio 16. — Sovietų žinių agentūra Tass paskelbė, kad 2,606-ms Rusijos kareiviams suteikti garbės ženklai už pasižymėjimą kare su Suomija.

Latvijos laivas turėjo ilgą kelionę

BUENOS AIRES, Argentina, sausio 16. — Latvijos laivas Arija pagaliau pasiekė Buenos Aires. Kelionė tačiau truko 80 dienų.

Dalykas toks. Arija apleido Rigą spalio mėnesio 26 dieną. Gabeno bulves, elektrikines lempas ir mišką Argentinon.

Vokietijos karo laivai sulaukė Ariją ir nusivarė į savo uostą. Prasidėjo diplomatų protestai ir susirašinėjimai. Po 80 dienų pagaliau Latvijos laivas atplaukė į Argentiną.

Šalto oro banga artinasi Chicago

ORO BIURO vedėjas Chicagoje, C. A. Donnel, įspėjo, kad nuo Kanados slenka šaltos oro banga ir kad Chicagoje tenka laukti zero arba ir žemesnės nei zero temperatūros trečią dieną vakare.

VĖLESNIEJI PRANEŠIMAI

—521 balsu prieš 2 Francuzijos atstovų rumai nubalsavo pašalinti iš savo tarpo tuos narius, kurie pasilieka ištikimi Maskvai, gi greta Maskvos ir Vokietijai. Bilius taipgi taikomas komunistams pašalinti iš valdiškų vietų visoj Francuzijoje.

—Turkija gavo iš talkininkų \$174,000,000 paskolą.

—Senatas užgyrė Frank Murphy paskyrimą į Vyriausį Teismą.

Palaidota prieš 20 metų atgijo

CROWELL, Tex., sausio 16. — Daužant didelį cemento šmotą p-nios Jeff Todd sodne, cementas perplūšo toj vietoj, kur buvo palaidota jame rupežė.

Ji atrodė negyva. Bet pakaityta saulės, ji ėmė spardyti ir visai atgijo.

Vėliau tulas W. H. McGonagle papasakoja tokią pasaką: Prieš dvidešimt metų jis kasė duobę cemento stulpui. Iškasė rupežę. Išmesta su žeme laukan, ji vėl įsuko į duobę. Taigi jis, McGonagle, užpylė ją cemento koše.

O ši, po dvidešimties metų, paleista iš cemento atgijo.

Gal but, tai yra "fish story", bet laikraštis "Foard County News" paduoda ją kaip tikrą žinią.

BERLYNAS, Vokietija, sausio 16. — Išleistas patvarkymas reikalauja, kad vokiečiai važiuoją Varšuvos gatvėkariais laikytusi atskirai nuo žydų ir lenkų ir nesuteptų vokiško "švarumo".

"NAUJIENŲ" Radio Programai

Pradedant Gruodžio 31 d. ir per ištisus 1940 metus "NAUJIENOS" duos Radio programus

kiekvieną sekmadienį

nuo 11:00 iki 11:30 val. ryto, iš stoties W.G.E.S., 1360 kilocycles.

KORESPONDENCIJOS

IŠ CARNEGIE IR PITTSBURGHO APYLINKIŲ

Kaip praleidome šventes. — Mirimai. — Darbai. — Senelius aplankė Kalėdų diedukas. — Buvo planuojama vienaip, o išėjo kitaip. — Įdomūs skaičiai. — Nusiskundimai.

Kalėdos buvo gana vėsios, o Nauji metai prasidėjo su šalčiais. Prasidėjo tikrai žiemos sezonas. O jei ko dar truksta, tai tik sniego, — šiaip šalčių susilaukėme rusiškų: temperatūra vis nuslenka žemiau nulio. Tik vienas malonus dalykas: nors ir šalta, bet dienos malonios ir saulėtos.

Pastaruoju laiku pusėtinai — mė švaistytis giltinė, atseit, mirtis. Keisčiausias dalykas, kad miršta žmonės beveik visai nesirgę. Čia, rodosi, sveikas žmogus, o rytoj, žiūrėk, jau sužinai, kad jo nebėra. Tų staigių mirimų priežastys daugiausia yra širdies ligos ir aukštas kraujo spaudimas. Kol kas mirtis švaistosi tarp pusamžių žmonių.

Darbai pusėtinai gerai eina. Dirbama 5, 6 ir net 7 dienas per savaitę. Kodėl taip daroma, tai nežinia. Rodosi, yra patvarkymai, kurie nustato, kad per savaitę būtų dirbama tik 5 dienos po 8 valandas per dieną. Tačiau kompanijos tų patvarkymų nepaiso, o daro taip, kaip

joms geriau. Dėlei to tie, kurie dirba, tai dirba daugiau nei nustatyta, o naujų darbininkų nepriimama. Nemažai yra žmonių, kurie po metus ir daugiau laiko nedirba, ir vis jokio darbo negali gauti. Prie dirbtuvių vartų jiems pasakoma, kad priliktų savo adresu: girdi, kai reikės, tai pašauksime. Bet tai tik savo rūšies "patiesijimas", nes "pašaukimo" jie ir šiandien tebelaikia.

Lietuvių Moterų Piličių Draugijos narės iš Pittsburgho sumanė Kalėdų dieduko vaidmenį suvaidinti ir aplankyti Allegheny kauntės senelių prieglaudą, kurios buveinė yra Mayview (15 mylių nuo Pittsburgho). Laiką pasirinko gruodžio 23 d. Vadinasi, prieš pat Kalėdas.

Apie 2 val. po pietų atvažiavo iš Pittsburgho keli automobiliai ir autobusas pilnas žmonių. Neatsilikio ir Carnegie: į Jelenies ir Šurmaičių automobilius susėdė burys aktorių ir išvyko į pažymėtą vietą. Pittsburghiečiai jau mus ten laukė. Kai tik sustojome, tuoj prie mūsų pribėgo uždususi ponė B. Pivarunienė. Sako, kad ji likusi labai suvilita ir tiesiog nežinanti ką bedaryti. Pradėjome teirautis, kas atsitiko. Paaiškino, jog ji daug laiko praleidusi tam, kad galėtų suorganizuoti tinkamą programą seneliams palinksinti. Bet štai, sako, šv. Kazimiero parapijos vargonininkas telefonuoja širyt ir praneša, jog jis ir jo choras nebevažiuoja. Ir taip be niekur nieko, — nevažiuojame, ir tiek. Tai esą labai negražu, kad žmonės taip elgtis.

Bet ką darysi, — mums reikia važiuoti. Štai jau ir vietoje. Suėjome į vidų. Ten jau buvo susirinkę seneliai. Susirinko tie, kurie tik buvo stipresni, ie buvo linksmi nusiteikę ir aukė programos. P.ia B. Pivarunienė pagaliau atidarė programą ir paaiškino, kad nebūna galima atlikti to, kas buvo žsibrėžta. Paskui ji pradėjo lausinėti, kiek iš viso lietuvių. Į salę susirinkę lietuvių apkėlė rankas. Pasirodė, jog jų labai didelis skaičius. Tačiau žveizda paaiškino, jog toli gražu nevisi lietuviai tesusirinko: tai kurie serga, tad negalėjo tvykti. Iš viso, sako, priskaičiama iki 59 lietuvių. Pernai jų buvo iki šimto. Per metus laiko nemažas jų skaičius išmireš.

Programą išpildė jaunos mergaitės ir berniukai. Jie visai gražiai pasirodė. Kalbą pasakė p. Petras Pivarunas. Kalba seneliams patiko ir jie karšta plojo.

Po to p.ia Pivarunienė išaukė senelius vardais ir įteikė jiems Kalėdų dovanas. Susijaudinę seneliai dėkojo už dovanas. Moterys dar padainavo kelias linksmas daineles, kurios išspaudė kai kurių senelių akysė ašaras. Kiek dar pabuvojė, apleidome kalbamą įstaigą.

Senelių prieglaudoje yra senelių, bet yra ir tokių žmonių, kurie, rodosi, galėtų sau duoną pelnyti. Tačiau kai žmogų vargas suspaudžia, o ypač kai ligos apninka, tai jis dažnai pakliuva į miesto ligonines, o iš ten jau į pavargėlių namus, kur turi sunkiai dirbti. Jei niekas

tokiais žmonėmis nesirupina, tai ir pasilieką įstaigoje iki amžiaus galo.

Su kai kuriais teko kiek plačiau pasikalbėti. Skundėsi, kad jie liko visų užmiršti. Esą, net namiškiai jų neaplankę. Viena moteris, kuri atrodė gana tvirta, papasakojo, kaip prieš šešerius metus ji patekusi į šią įstaigą. Tąsyk sunkiai sirgusi ir kadangi nebuvę kam ją rūpintis, tai ir buvusi čia atvežta. Kai pasveikusi, tai turėjusi čia pasilikti dirbti. Ji turinti sėsę, bet toji visai ją užmiršusi. Taip ir turinti čia skursti: dirbti tenka sunkiai, o valgis gana menkas.

Baigdama noriu atiduoti kreditą Lietuvių Moterų Piličių Draugijai už tokį kilnų darbą. Tos draugijos narės atliko tikrai gražų darbą įteikdamos seneliams Kalėdų dovanas. Toks įvykis senelių gyvenime yra labai didelis daiktas. Reikia tiesą pasakyti, jog prie viso to darbo ponai Pivarunai labai daug prisidėjo.

—E. K. Šiurmaitienė rios garsinasi "NAUJIENOSE"

NAUJIENŲ AGENTŲ TELEFONO CHICAGO. — Harry Mangano, kuris turės mirti elektros kėdėje už policininko nužudymą.

Pirkite tose krautuvėse, kuriose garsinasi "NAUJIENOSE"

Tokių svečių daugiau

Lietuvos Gener. Konsulatus New Yorke sausio 13 d. aplankė Jonas Bickša (233 Second St., Elizabethport, New Jersey) ir įteikė 550.00 dolerių. "Du šimtu dol. persiųskite kabeliu mano gimnaziui Vilniaus universiteto studentui Jonui Bickšai; nupirkite už 2025 litus Vilniaus paskolos bonus, iš jų po 1,000 litų įteikite kaip mano dovaną jau minėtam studentui ir gimnaziui Birutei Latviutei, Šaltūškių kaime, Valininkų apskr. (Vilniaus krašte), o už 25 litus duokite man — noriu pažūrėti kaip jie atrodė... o kas liks irgi Birutei."

NAUJIENŲ METINIS KONCERTAS Kovo 31 d., 1940 SOKOLŲ SALEJE

LIETUVIŲ AUKOS VILNIAUS IR LIETUVOS REIKALAMS

Lietuvos Konsulatas Chicagoje šiais metais gavo ir šiuo skelbia sekamas aukas:

Chicago, Ill. Garfield Park Lietuvių V. ir M. Pašalp.	\$ 10.00
Klubas, per G. Medalinską	\$ 10.00
Alekas Dabulskis	\$ 24.00
Zagaričių Klubas nariai sudėjo	\$ 24.00
Šią auką Konsulatui pristatė pp. M. Miraviečienė ir R. Šniukas.	
Chicago Lietuvių Duonkepių Sąjunga, per pirm. M. Narvidą	\$ 50.00
Adv. Charles Chesnut	\$ 5.00
A. L. R. K. Federacija, per Centro sekr. L. Šimutį	\$600.00
Chicago Lietuvių Suvalkiečių Dr. ja, per S. Piliacką	\$ 5.00
Simonas Piliackas	\$ 2.00
Tėvynės Lietuvių Mylėtojų Dr. ja, per J. Valonį	\$ 10.00
Lietuvių Keistučių Pašalp. Klubas, per J. Sholtman	\$ 15.00
Klubas nariai sudėjo	\$ 12.50
SLA 134 Moterų kp. per "K. Katkevičienę	\$ 50.00
Šią sumą sudarė: kuopos buco party pelnas \$30.00; iš kuopos išd. \$12.00, ir po \$1.00: O. Pluskienė ir F. Heimanienė	
Chicago Lietuvių Universiteto Klubas	\$ 56.00
Ši suma buvo surinkta lietuvių studentų Vilnyje susėlimui per Klubą suruoštą pramogą.	
J. Andriulienė surinko ir pristatė	\$ 5.00
Šią sumą sudėjo S. B. Komaiko \$2.00, likutis už bazaro likusius daiktus \$1.50, F. J. Savickas \$1.00 ir J. Andriulienė 50.	
Acme, Wyoming. Povilas Kalėta, per "Vilnius" adm. M. Žaldą	\$ 5.00
Rockdale, Ill. L. R. K. S. A. 204 kp. per sekr. A. Stogienę	\$ 55.00
Ši suma yra pelnas likęs iš kuopos Vilniaus naudai suruoštos kortavimo pramogos.	
Sharon, Pa. LDS 107 kuopa, per fin. sekr. M. Bakuną	\$ 5.00
Athol, Mass. Amerikos Lietuvių Piličių Klubas, per pirm. K. Marcinkevičių ir ižd. A. Vaitekūną	\$ 25.00
Dominikas Matulis	\$ 5.00

VISO AUKŲ \$949.50
Visos Konsulate gaunamos aukos bei dovanos siunčiamos tam, kam jos yra skiriamos. Aukų ir dovanų gavėjai jau pradėda atsiliepti ir reiškia savo nuoširdžiausias padėkos gerasirdžias reikėjams.
LIETUVOS KONSULATAS
100 EastBellevue Place
Chicago, Illinois

Kaip Geografija Žinos, Jei Skaitlinių Sudėti Nemoka

(Skaitytojų balsai)

Skaitydamos "Naujienas" iš sausio 13 d., editoriale pastebėjau, kad Wilkes Barre "Garso" vienas asmuo iš Lietuvos rašo, kad derybose su sovietų valdžia dėl Vilniaus grąžinimo ne mažai Lietuvai pakenkė delegatų nežinojimas geografijos.

Su tuo galima pilnai sutikti. Štai, kad ir 1934 m. man grįžtant į Ameriką Šeduvos geležinio stotį prisiėjo pirkti bilietas iš Šeduvos į Panevėžį ir Uteną.

Šeduvos stoties valdininkas, kuris nešiojo uniformą ir raudoną kepurę ir į užklausimą labai išdidžiai atsakinėjo. Jis uemokėjo gerai net paprastų skaitlinių sutvarkyti, nors perkėlis sykius skaitė. Kiekvieną sykį jam išėjo skirtingai. Tad aš pasiklausęs to pono, kiek bilietas kainuoja iš Šeduvos į Panevėžį ir iš Panevėžio į Uteną, taipgi kiek už bagažą, turėjau pats surokuoti.

Tai gi, reikia tikėtis, kad tokių valdininkų buvo ne tik Šeduvos stotyje, bet daugelyje ir kitų valdiškų vietų. Jei stoties valdininkas, budamas prie savo kasdieninio darbo, negali tinkamai surokuoti keleto dešėtk litų, tai kaip jį gali žinoti geografiją, apie kurią jį gal nėra nė sapnavęs. Tai gi tokie smetonininkai valdininkai daro gėdą ir skriaudą ne vien Lietuvos liaudžiai, bet ir visai Lietuvos valstybei. —X. Š.

Naudokitės "Naujienu" Informacijų Biuru

Teikia Žinias Apie Parengimus.

Apie porą mėnesių atgal "Naujienu" įsteigė Lietuviškų Parengimų Informacijų Biurą. Draugijos, Klubai ir visokios įstaigos prašomos pranešti "Naujienu" dienas savo parengimų. Taipgi ir rengėjai, pirm sandymo svetainių, prašome kreiptis į "Naujienas", kad nesudurti su kitais parengimais ir išvengti nepageidaujamos konkurencijos. Šį patarnavimą "Naujienu" teikia nemokamai.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienu yra naudingos.

AKINIAI VISOKIOS MADOS

\$2.45
už pritaikyti akims su pilna garantija. Ekaminavimas akių veltui. Lensą sulaužytą padarome už \$1.00. Nauji tempialai 50c. Adustinimas ainių Veltui.
Dr. Karolis Nurkat-Nurkaitis randa didžiulę Joseph F. Budriko krautuvėje kožą dieną ir nedėlioje iki 4 v. popiet.
JOSEPH F. BUDRIK
Furniture House
3409-11 SO. HALSTED ST.
Tel. Yards 2151.

MADOS

No. 4359—Labai tinkanti suklelė mokyklai. Sukirptos miros tiktai 9, 11, 13, 15, 17 ir 19.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą, pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiųsti pinigų arba pato ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienu Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdėda 15 centų ir praleidę atsiųsti man pavyzdį No. _____
Mieros _____ per krovėną
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valstija)

"Esu ant oro dėl Chesterfield"

...ir esu linksmas perstatyti kombinaciją iš Andrews Sisters ir mano beno jūsų malonumui kas antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį."

...GLENN MILLER

Tai puikus surišimas... Amerikos No. 1 Cigaretas didesniai rūkymo malonumui... ir Amerikos No. 1 Benas šokimui.

Chesterfield yra vienas cigaretas su tikra kombinacija pasaulio geriausių cigareto tabakų. Tai dėlto Chesterfields yra AIŠKIAI LENGVESNI, GERESNIO SKONIO ir RŪKO VĖSIAU.

Kas tik juos pabando mėgsta cigaretą kuris patenkina...

Jūs negalite nupirkti geresnį cigaretą.

Chesterfield

the cooler... better-tasting
DEFINITELY Milder cigarette

Paklausykite Chesterfield's Glenn Miller programą tris vakarus į savaitę 9 val. C.S.T. Per visus Columbia stotis

PATTY
LAVERNE
MAXENE

Copyright 1940, LIGGETT & MYERS TOBACCO CO.

COAL

EGG \$6.00
NUT \$6.00
BIG LUMP \$6.00
MINE RUN \$5.75
SCREENINGS \$5.00
PIRKIT DABAR! — ŠAUKITE DIENĄ IR NAKTĮ. Pristatymas Mieste ir Priemiesčiuose.
Tel. ARDMORE 6975

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

INSURANCE (APDRAUDA)

- PILNA APDRAUDA AUTOMOBILIAMS.
- APDRAUDA NAMŲ NUO UGNIES.
- APDRAUDA RAKANDŲ.
- APDRAUDA NUO VAGIŲ.
- APDRAUDA LANGŲ.
- TAVERNŲ ir namų savininkų, kurie randa taiką su Fablie Liability.

NAUJIENŲ
Raištinėje per
A. RYKKEVIČIŲ
1739 S. Halsted St.

Raištinė atdara kas vakaras iki 9 val. Sekmadieniais — nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBES

20 Metų Sukakties Minėjimo Ženklelius

GALI GAUTI NAUJIENOSE KAINA 25 CENTAI

Pelnas eina LIETUVOS AERO KLIUBO NAUDAL

Lietuvos gyvenimo įvykiai

KAIP NUSKENDO "KAUNAS"

Susitikimas su išsigelbėjusiais "Kauno" laivo įgulos nariais.

I Kauno geležinkelio stotį at-
šniokštė pasivėlinęs greitis
traukinys. Išlipo bursų musų
jurininkų, kurie išsigelbėjo iš
paskandinto "Kauno" laivo. Pa-
mačiau artimus ir pažįstamus
vyrus, kapitoną Krikštopaitį,
pirmąjį šturmaną Vilčinską,
savo brolių botmaną, kadetą,
vyr. jur. Mažeiką; nustebau pa-
matęs inž. Miliauską, pradėju-
sį senesniai plaukiojimo pirmuoju
laivo mechaniku, į Valace Berry
panašų dumkmaną — vyr. ku-
riką Zdanavičių, jau penkto lai-
vo skendimą pergyvenusį juri-
ninką bei keletą kitų pažįsta-
mų vyrų, su kuriais teko plu-
kioti.

Pažįstamieji, giminės puolė
prie savo artimųjų, sentiment-
ališkai pasisveikino ir nusi-
tempė su savimi. Aš nusived-
žiau brolių. Trijų dienų kelionė-
je apšėpęs, gerokai išalkęs, be-
cento kišenėje, apsiėmęs "bė-
dos" drabužiais, kuriuos, ben-
drovei leidus nupirko kapito-
nas.

— Ar visas turtas, visi dra-
bužiai, daiktai nuėjo į dugną?
— paklausiau, patogiai atsė-
dus pietų.

— Viskas, — atsakė. — Iš-
sigelbėjome tik su apatiniais
baltiniais.

Kaip ten atsitiko?

— Atsitiko staiga, bet ne
netikėtai, — kalbėjo išsigelbė-
jusysis.

"Kaunas" plaukė iš Gento į
W. Hartlepool (Rytinė Angli-
ja). Dar Gento besikraunant jie
suzinojo apie "Panevėžio" ne-
laimę ir pagerbė žuvusiuosius
pusiau iškelta vėliava. Vieno
laivo nelaimė, suprantama, liu-
dino nuotaiką ir kitų laivų ju-
reivių.

Išplaukiant iš Gento nuotai-

ka buvo prislegta. Ne dėlto,
kad laivo navigacija nebuvo bu-
vusi tvarkoje "Kauno" kapito-
nas, lygiai jo padėjėjai, visi pri-
tyrė ir rupestingi navigatoriai,
turėjo visų įgulos narių di-
žiausią pasitikėjimą. Bet šiau-
rės jūra pilna prisėta minų, nuo
kurių kas dieną žuvo po kele-
tą laivų, kėlė suprantama susi-
rupinimą ir "Kauno" žmonėms.

Dar gerai, kad jūra buvo ra-
mi. Nesunku dienos metu čia
šen, čia ten pastebėti klaidžio-
jančias po jūrą minas. Aplinkui
ir už horizonto plaukią laivai
pranešinėjo savo likimo drau-
gams, kad jie praplaukė pro-
miną ir kad kiti toje apylin-
kėje būtų atsargūs.

Juo arčiau prie Anglijos kran-
tų, juo minų pluduriavo dau-
giau. Praplaukus Dogerio kal-
vą (banką), užėjo vakaras. Nak-
tį pavojai dar daugiau padidė-
ja. Atsargūs kapitonas liepė
mesti inkarą ir laukti čia ryt-
mečio šviesos. Ant inkaro esant
plaukiojančioms minoms daug
sunkiau pataikyti į laivą, nes
jis stovi prieš srovę, prieš ban-
gas.

Viena žmonių pamaina gulė-
jo. Antroji, inkarą įmetus, triu-
sė prie ruošos darbų: kas prau-
sėsi, kas kapojo malkas gele-
žinei krosnei, kas tvarkė lai-
vo padarynę.

— Buvo pusė devintos vaka-
ro, — pasakojo klausinėjama-
sis. — Aš tuo metu gulėjau
savo kajutėje, esančioje ant de-
nio, laivo užpakalyje. Baisus
treksmas man dar neprabudus
užspengė ausis ir išsviedė iš
lovos. Išpuoliai į dieną, kur pa-
mačiau šitokią vaizdą: į laivo
vidurį, tarp komandos tiltelių
ir valčių denio, maždaug ties
trečiuoju liuku buvo minos iš-
plėstas laivo šonas, vos ne per-
laužtas pusiau. Ėmė griuti stie-
bas, kartys, patalpų lubos, o
pats laivas ėmė kuo smarkiau-
siai grimsti į vandenį.

Prasidėjo lenktynės su mir-
timi. Vyrų, kurie nebuvo su-
žėisti ar pritrękti, puolė į sa-
vo vietas, prie pagalbos valčių.
Laimė, jos buvo nesugadintos
ir per porą minučių atsідurė
vandeninyje, su žmonėmis, su iš-
anksto jau sudėtu maistu, ge-
riam vandeniu, pagalbos ra-
kietomis.

17 žmonių įgula sulipo į dvi

Gen. G. Maurice Gamelin, vyriausias taktininkų ar-
mijos vadas, dekoruoja gen. Gortą, Anglijos ekspedici-
nės armijos vadą.

valtis. Jų tarpe buvo ketvertas
suzėistų, ypač sunkiai antrasis
šturmanas Deetjenas, norvegas.
Jis ir trejetas kitų buvo kru-
vinais veidais.

— Ar jau visi žmonės? —
pašaukė kapitonas prieš lipda-
mas pats į valtį. Buvo tuoj nu-
statyta, kad laive nebelikę nė
vieno žmogaus. O valtyse vie-
no vis dėlto truko. Tai buvo
jaunesnis jureivis Kulikauskas,
32 metų amžiaus, galima saky-
ti, ne jurininkas, tik antrą ke-
lionę daręs žmogus.

Jis buvo žuvis. Sprogimo
metu jis buvo ant denio ir skal-
dė geležinei krosnei malkas.
Jis buvo kaip tik ties ta vieta,
kur pataikė mina. Jeigu jo ne-
suplėšė mina, tai, manoma, ji
galėjo užmušti griuvęs stiebas
ir kitokie laivo padargai.

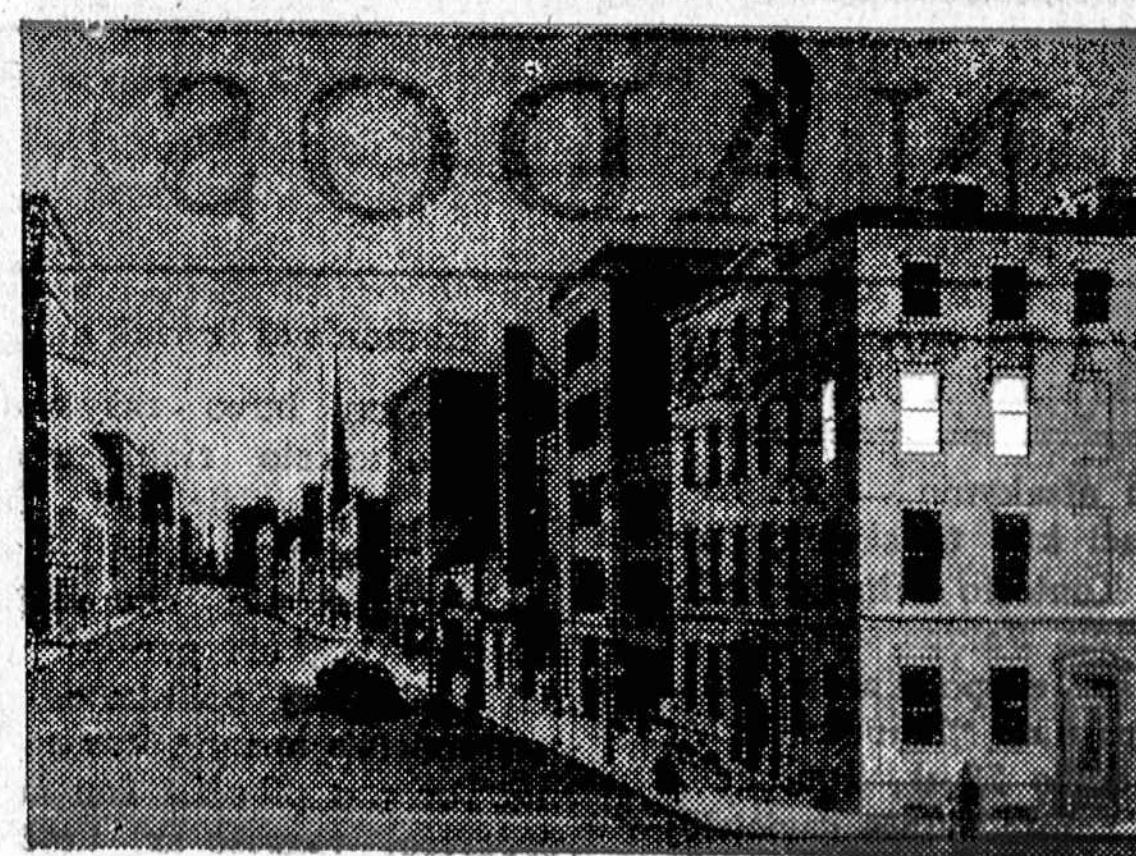
Pavojingai buvo pritrenktas,
kaip minėjome, antrasis štur-
manas Deetjenas. Jį paskutinę
minutę užtiko apšvaigusį kor-
tų kambaryje. Į įspėjimą, kad
gelbėtis, nes laivas jau lenda
po vandeniu, jis tik abejingai
pasijūrėjo, ir tik pamažu ėmė
orientuotis, kas įvyko. Tarp ki-
tų, jis jau tris panašias nelai-
mes yra pergyvenęs, per pirmą-
ją Didįjį karą.

Taip, neskaitant vienos au-
kos, visi kiti įgulos nariai lai-
mingai spėjo nusileisti valtis ir
atsitolti nuo laivo, kuris nu-
skendo per 5 minutes. Pusnuo-
giai, kai kas be jokio apavo,
be kepurės, vyrai su skaudan-
čia širdimi palydėjo savo puik-
ių laivelį, kaip jis pirmagaliu
nugrimzdė į jūrą.

Valanda pagalbos valtyse.

Didelis palengvinimas gelbė-
tis buvo jūros ramumas. Van-
duo nelekė per valčių bordas
ir ne taip vargino pusnuogius
išsigelbėjusius. Šaudančios ra-
kietos pradėjo rodyti laivams,
kad vieno laivo žmonės jau
šaukiasi pagalbos. Kažkur su-
žibo taip pat ugnies stulpas,
kažkuris laivas vėl gavo mir-
tiną smugį.

I "Kauno" jurininkų signa-
lus atkreipė dėmesį netoli bu-
vęs laivas. Jis tuoj pašuko į
juos. Tačiau kapitonas pagal-
vojo, kad daug atsargiau bu-

ŠV.E.S.A, KURĮ NIEKAD NĖGĖSINAMA

KUR NORS jusų apylinkėje yra kambarys, kur šviesa niekad
nėgėsinama — naudingas, niekad nepaliaujamas, patarnavimas.
Dieną ir naktį, metai iš metų šiokiadieniais, sekmadieniais ir per
šventes šviesos dega prie Illinois Bell Telephone bendrovės svič-
bordo. Telefono patarnavimas visuomet turi būti gatavas jums
patarnauti ir laukti jusų — jusų pašaukimo pagalbos, užtikrinimo,
ar šiaip pasikišėjimo su draugu.

Per tamsiausias naktis, per audras ir tvanus, per didelių darbų
dienas, Illinois Bell Telephone bendrovės vyrai ir
moterys rūpinasi teikti jums naudingą, patikimą
telefoninį patarnavimą — galimai žemiausia kaina.

ILLINOIS BELL TELEPHONE COMPANY

Duodam Paskolas ant Pirmų Morgičių

Chicagoje ir Apylinkėse, Lengvais Išmokėjimais; pirkimui,
pataisymui ir statymui naujų namų

MOKAME 3½%
Dividendų už padėtus pinigus

Kiekvieno asmens taupiniai yra apdrausti iki \$5,000.00 per
Federal Savings and Loan Corporation, Washington, D. C.

DEL INFORMACIJŲ KREIPKITES Į

2202 W. Cermak Rd. Chicago, Ill.
Telephone Canal 8887 Ben. J. Kazanavskas, Secretary

RAŠTINES VALANDOS: Kasdien nuo 9 ryto iki 5 v. v.
Ketverge nuo 9 ryto iki 7 v. v.
Seređoj nuo 9 ryto iki 12 diena

"L. A."

Laikykit Pinigus SAUGIOJ ISTAIGOJ

J E I SPAUDŽIA reikalai... jei reikia pinigų
...ar manai pirkti namus, ar senus pataisy-
ti, visuomet ateik pasitarti. Jei turi pinigų
ir nori kitiems padėti, atnešk pasidėk... čia ap-
sauga tikra ir dar nuosimtis gera. Dabar Nau-
jienų Spulka moka 3½% palukanų. Jaunuoli!...
tavo tėvai vargus vargdami sudėjo turtus, davė
tau mokslą, nes jie žinojo kaip reikia taupyti.
Pradėk sau taupomąjį sąskaitą dar šiandien
NAUJIEŲ SPULKOJ.

UŽTIKRENK SAVO INDELIAMS TIKRĄ
APSAUGĄ IR PĖLNA.

ČIA VISŲ INDELIŲ APDRAUSTI IKI
\$5,000.00

LITHUANIAN BUILDING, LOAN AND SAVINGS ASSOCIATION

1739 SOUTH HALSTED STREET
Telefonas, CANAL 8500

Remkite Lietuviską
Zyduką
Nathan Kanter
MUTUAL LIQUOR
CO. — Wholesale
4707 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 0014

PETER SUDENT
Atidarė naują vietą ir
PIKNIKAMS DARŽA
Gražus tavernas, patogus
privažiavimas.
6600 W. 111th St., Worth, Ill.

Phone Virginia 9780
**Mykolas ir Elzbieta
RUDAUSKAI**
HOLLYWOOD INN Prop.
Svetai rėnduojam susirinki-
mams, parėms, vestuvėms ir vi-
sokiems parengimams.
2417-19 WEST 43RD STREET
Chicago, Ill.

Mitchell's TAVERN
2038 West North Avenue
Tos užėigos savininkė yra Eli-
abeth Miceliene, Chicago's Lie-
tuvų Draugijos narė.

Victor Bagdonas
LOCAL & LONG DISTANCE
MOVING
Perkraustom forničius, pianus ir
visokius rakendus bei štorus
Vežam į farmas ir kitus miestus
Žema kaina. Musų Darbas ga-
rantuotas. Taipgi pristatom an-
gelių visas miesto dalis.
3406 So. Halsted St.
Saukit Tel. YARDS 3408

• FOTOGRAFAS
CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pir-
mos rūšies su mo-
derniškomis užlai-
domis ir Hollywood
šviesomis. Darbas
garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

**Sophie
Barcus**
RYTINE RADIO
VALANDA
— Iš stoties —
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:30 v. ryto
iki 9:15 vakaro.
Gyvatė vėliausias filmas,
muzika ir kitus įdomius
pranešimus.

NAUJA
MADŲ
KNYGA

KAINA 10 CENTU

Tik ką gavome naują madų
knygą, kurią galite gauti pas
mus. Siųskite savo orderius:

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Vardas

Adresas

Miestas

Valstija

Taisykite Savo Namus Pakol Viskas Atpigę

Jeigu neturi pinigų, kreip-
kis į Naujienų spulką —
gausi paskolą ant ilgų
metų.

1739 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Padėti Pinigai kas Mėnesį iki 11 Dienos Nes Nuosimti Nuo 1 Dienos.

Turtas virš \$4,000,000.00

Atsargos fondas virš \$300,000.00

Dabar Mokame 3½% Už Pa-
dėtus Pinigus. Duodam Pasko-
las Ant Namų 1 iki 20 mt.

**STANDARD
FEDERAL SAVINGS**

and
LOAN ASSOCIATION of Chicago
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
Val. 9 iki 5 Ser. 9 iki 12
Sub. 9 iki 8 vak.

CHARTERED BY U. S.
GOVERNMENT
SAVINGS FEDERALLY
INSURED
4192 ARCHER AVENUE

COAL

Pocahontas Mine Run	\$7.45
Petroleum Carbon	\$7.75
Pocahontas Pea Screened	\$8.00
Musų Speciali Stoker Nut	\$5.45
Franklin County Nut	\$6.45
Coke, Nut and Range	\$9.50
6x2 BRAZIL NUT	\$5.55

Į 10 tonų važmą mokesčiai įskaityti, už 1, 2 ir 3 ton. kiek brangiau

ENRIGHT BROS. COAL CO.

5832-46 S. Damen Ave. Hemlock 0260-1-2

NAUJIENŲ METINIS KONCERTAS

— IVYKS —
Kovo 31 d., 1940
SOKOLU SALEJE
333 SO. ASHLAND BLVD.

